

paa de aarlige Finantslove; saaledes opfattede jeg ham, jeg noterede det strax, men det kan jo være muligt, at jeg opfattede ham feil. Det forbausede mig lidt at høre denne Udtalelse, jeg har altid været af den Formening, at der er en Bestemmelse i Grundloven, der siger, at ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven, dette vil blive en Finantslov Nr. 2, og Gud veed da, hvilke Udgifter Regjeringen ikke kan afholde uden Finantsloven, naar den kan afholde Udgifter, der ere bevilgede ved særlige Love; der er vist ikke mange af de paa Finantsloven opførte Udgifter, som ikke ere opførte i Henhold til særlige Love. Seg kunde ønske, at den ærede Conseilspræsident i sin Egenstaf af Finantsminister vilde udtale sig om, hvorvidt han anser sig for berettiget til at afholde Udgifter efter særlige Love, som ikke have Hjemmel i Finantsloven. Seg kan huske, at jeg har hørt den samme Paastand blive gjort gjældende 1861 i Folkethinget, i hvilket jeg den Gang havde Sæde; men siden har jeg ikke hørt den, og den Gang undskyldte den, der fremsatte den, dengang han blev overbevist af sine Modstandere, sig med, at han var et ungt Medlem, og derfor undrer det mig at høre den samme Paastand fra en saa dygtig og erfaren Mand. — Seg tror, at jeg hermed har godtgjort min Opfattelse af Sagen, at jeg vil gaa med og maasse gaa meget vidt med i den foreslaaede Retning; men jeg vil ikke, at vi skulle bygge Skandser og Forter og Pantserfibe, og saa til den Tid, Jæren kan komme, have en, om ikke tom, saa dog ikke meget fyldt Statskasse. Husk paa, hvad vore jagtyndige Medlemmer sige os, at vi skulle indskrænke vort Forsvar til Sjælland, og det kan være meget tvivlsomt, om man kan skaffe de Penge tilveie indenfor Sjællands Grændser, som den Regjering, der i det Tilfælde sidder, kan have Brug for. Seg siger, at jeg vil være med, og jeg vilde endogsaa ønske, at disse Bygninger, naar de skulle udføres, kunde udføres betydeligt hurtigere, end Forslaget gaar ud paa. Seg bellager derfor meget, at den ærede Minister siger: Bevilg Alting, men ikke Staten. Det forekommer mig saa, som om Regjeringen ikke sætter Byggeforetagenderne, Pantserfibene og Forterne meget høit, naar den sætter Staten høiere. Det er en forunderlig Patriotisme, som mange Folk nære, den kan være meget stor, men saa snart man bare rører ved Pengepungen, blive de saa meget bange. Dette er ikke rettet mod de Øiøstbestattede; thi saadanne Folk finder man i alle Klasser, det er ikke nogen Bebreidelse, som jeg udfakter mod Ministeren eller

hans nærmeste Standsfæller — jeg siger det rent ud: Godseierne —, de findes lige saa godt mellem Gaardmænd og Handlende som mellem Godseierne; men den Patriotisme giver jeg ikke stort for, som bliver bange, som, saa snart der skal ydes Noget, siger: Nei, saa maa det Hele meget gjerne ligge, saa er det det Samme, lad os bare beholde vore fjære Penge i Lommen.

Jessen. De gamle politiske Kampe, som vi nu have ført gjennem en lang Række Aar om Noget, jeg veed ikke ret hvad, men som kaldes med et Navn, saa uklart, at det betegner dets Indhold, den folkelige Selvførelse eller hvad i andre Lande, hvor man har andre Forsatninger, kaldes Parlamentarisme, har nu længe og altfor længe ladet os styde tilside store og vigtige Opgaver, som den nuværende Slægt bør løse, den Opgave at udbrede Almenoplysning, som er Grundvolden for vor politiske Frihed, og den ligesaa vigtige Opgave, Fædrelandets Forsvar, som er Betingelsen for en uafhængig Statstilværelse, og tillige Betingelsen for at vi kunne bevare den Frihed og alle de Goder, som vi for Øieblikket besidde. Men naar den høitagtede Regjering med Tillid og med Tro, med fuld Alvor og med fuld Kraft vil styre løs paa den Opgave at bringe de Midler tilveie, som ere nødvendige for at kunne indrette et betryggende Forsvar for Landet, saa tror jeg, at disse Midler ogsaa ville findes; og medens hine Kampe kun have virket spredende, svækkende og opslidende paa os, vil en saadan Opgave, naar Regjeringen kraftigen tager fat paa dens Løsning, kunne samle Folket i en fælles Erkjendelse af Opgavens Betydning, samle det hele Fædrelandsind og Frihedsind, der bor i Folket om denne Opgave og om Regjeringen. — Men Fædrelandets Vel, Regjeringens Anseelse og Folkets Være synes mig derhos at kræve, at disse Foranstaltninger nu ikke længere udsættes, men ufortøvet tilveiebringes, og det vilde være meget ønskeligt, om Regjeringen vilde udtale sig om, hvorvidt der ligger den alvorlige Villie bagved dette Forslag, at disse Foranstaltninger nu skulle komme tilstede. — Det er alt for tidt sagt her og andetsteds, at det var høit nødvendigt, at vi toge fat paa at udvikle vort Lands Forsvar, ja det er altfor ofte sagt, at Fædrelandets Vel beroede derpaa, uden at dette kan have været Meningen, thi hvad har Resultatet været af saadanne Udtalelser? Det har været det, at naar Sessionen nærmede sig Foraaret, naar Regjeringen havde ud af Partiførelsets Mubder bjerget en mer eller min-